SUOMEN RESERVIUPSEERILIITTO ry
RESERVILÄISLIITTO ry
RESERVILÄISURHEILULIITTO ry

Eduskunnan puolustusvaliokunta

YHTEISLAUSUNTO KOSKIEN E 60/2015 vp Valtioneuvoston selvitys: Asedirektiivin muuttaminen

Reserviläisliitto ja Suomen Reserviupseeriliitto ovat Suomen suurimmat maanpuolustusjärjestöt, joiden yhteisestä liikunta- ja urheilutoiminnasta vastaan Reserviläisurheiluliitto ry (RESUL). Lisäksi RESUL:n jäsenenä ovat Maanpuolustuskiltojen liitto ry ja Suomen Rauhanturvaajaliitto ry. Henkilöjäseniä RESUL:n jäsenjärjestöissä on noin 85.000. Heistä merkittävä osa on suorittanut varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen.

RESUL:n ja sen jäsenjärjestöjen tehtävänä on mm. ylläpitää reserviläisten kenttäkelpoisuutta ja sotilaallista osaamista. Oman toimintansa lisäksi RESUL ja sen jäsenjärjestöt ovat mukana myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) koulutustoiminnassa. Viime syksynä tehdyn kouluttajatutkimuksen mukaan yli 76 prosenttia MPK:n vapaaehtoiskouluttajista tulee RESUL:n jäsenjärjestöistä.

Ampumatoiminta on RESUL:n ja sen jäsenjärjestöjen laajin toimintamuoto. Vuositasolla järjestetään noin 14.000 erilaista ampumatilaisuutta ja -kilpailua, joissa kirjataan lähes 100.000 osallistumiskertaa. Todelliset määrät ovat tätä jonkin verran korkeammat, koska toiminnan vapaaehtoisluonteen johdosta tilastointi ei toimi täysin kattavasti. Määrä on moninkertainen verrattuna Puolustusvoimien kertausharjoituksissa järjestämiin ampumaharjoituksiin ja -koulutukseen.

Harjoitettava ampumatoiminta liittyy reserviläisten sodan ajan ampumataitojen ylläpitoon, minkä johdosta ampumalajit ja niissä käytettävät aseet poikkeavat osin perinteisestä urheiluammunnasta. Reserviläisten laajasti harjoittamiin ammuntoihin kuuluu myös lajeja, joissa ammuntaan liittyy liikuntasuoritus.

Tyypillisiä reserviläisten harjoittamia lajeja ovat mm. Sovellettu reserviläisammunta, Falling plates -ammunta sekä Palvelusaseammunta / Reserviläisammunta. Näissä ammunnoissa käytetään laajasti erilaisia sotilaskaliiberisia puoliautomaattipistooleita ja -kivääreitä, koska tämä on reserviläisten ampumataitojen ylläpidon kannalta tehokkainta.

Puoliautomaattikiväärien kanssa on tavanomaista käyttää lippaita, joihin mahtuu 30 patruunaa. Käytettävät lippaat vastaavat Puolustusvoimien aseissa käytettävien lippaiden kapasiteettia, koska tämä on reserviläisten harjoittelun kannata tehokkainta. Tämänkaltaisia aseita kutsutaan useimmiten reserviläiskivääreiksi.

Tarve reserviläisten laajalle, omaehtoiselle ampumatoiminnalle liittyy Suomen puolustusratkaisuun, joka monesta muusta Euroopan Unionin maasta poiketen on rakennettu edelleen laajamittaisen, yleisen asevelvollisuuden ja sitä kautta syntyvän suuren reservin varaan. Puolustusratkaisumme taustalla on mm. maamme sotilaallinen liittoutumattomuus sekä geopoliittinen asemamme Venäjän rajanaapurina. Suomen 1.340 kilometrin pituinen itäraja on samalla EU:n ja Venäjän välinen raja pohjoisessa.

Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen 230.000 hengen vahvuudesta yli 95 prosenttia on reserviläisiä. Näin suuren joukon sotilaallisen osaamisen, kenttäkelpoisuuden ja ampumataitojen ylläpito ei ole mahdollista vain Puolustusvoimien toimenpitein vaan edellyttää reserviläisten laajamittaista, omaehtoista toimintaa sekä kouluttautumista. **Tämän johdosta EU:n asedirektiivin kiristäminen nyt esitetyllä tavalla onkin Suomessa mitä suurimmassa määrin kansalliseen puolustukseen liittyvä kysymys.**

Reserviläisten mahdollisuus omaehtoiseen ampumataidon ylläpitämiseen on olennainen osa puolustusjärjestelmämme tehoa ja uskottavuutta. Se vaikuttaa sotilaalle olennaisen ampumataidon lisäksi reserviläisten haluun sitoutua maanpuolustukseen ja motivoi muuhunkin vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön ja sotilasosaamisen ylläpitoon.

Säännöllinen ampumataidon ylläpito on mahdollista vain, jos reserviläisillä on mahdollisuus hankkia käyttöönsä harjoittelussa tarvittavia aseita. Poliisin sähköisen aseluparekisterin mukaan suomalaisilla on tällä hetkellä hallussaan yli 21.000 reserviläiskivääriä. Todellinen määrä on merkittävästi tätä suurempi, koska 1990-luvulla myönnettyjä lupia ei ole viety sähköiseen luparekisteriin. Reserviläiskivääreillä tapahtuva kilpailu- ja harjoittelutoiminta alkoi 1990-luvun alussa.

Lisäksi muutamia satoja kivääreitä on Reserviläisurheiluliiton jäsenjärjestöjen ja muiden maanpuolustusjärjestöjen paikallisyhteisöiden sekä piirien hallussa. Näitä aseita hyödynnetään laajasti myös Maanpuolustusyhdistyksen ampumatoiminnassa, joka vaikeutuisi merkittävästi asedirektiivin toteutuessa nyt esitetyssä muodossaan.

Lähes kaikki maakunnallisen ja varsinkin paikallisen tason maanpuolustusyhteisöt toimivat puhtaasti vapaaehtoispohjalta. Tämän johdosta reserviläisten omaehtoista ampumaharjoittelua ei ole mahdollista organisoida näiden yhteisöjen kautta vaan se edellyttää erityisesti säännöllisesti ammuntaa harrastavilta reserviläisiltä mahdollisuutta hankkia ja käyttää omia aseita.

Monesta muusta Euroopan maasta poiketen Suomella on jo pitkään ollut tarkka ja tiukka aselupakäytäntö. Reserviläisjärjestöjen ampumatoiminnassa noudatetaan tarkkoja turvallisuussääntöjä ja -periaatteita.

EU:n komission nyt esillä olevat suunnitelmat liittyvät mm. Ranskan terroristi-iskuihin, joissa käytettiin EU:hun salakuljetettuja rynnäkkökivääreitä. Luvalliset puoliautomaattikiväärit kieltämällä ei kyetä ehkäisemään tämänkaltaisia rikoksia. Mitkään rikostilastot eivät myöskään puolla luvallisten aseiden lisärajoitteiden tarpeellisuutta tai hyödyllisyyttä.

Edellä kuvattuihin seikkoihin vedoten Reserviläisurheiluliitto ja sen jäsenjärjestöt esittävät, että asedirektiivin muutosta ei toteutettaisi tavalla, joka estäisi reserviläistoiminnassa ja -koulutuksessa nyt laajasti käytettävien puoliautomaattiaseisen käytön tulevaisuudessa. Jos tämänsisältöinen muutos kuitenkin tulee voimaan esitämme, että Suomi vaatii itselleen kansallisen erivapauden asedirektiivin tulkintojen sekä käyttöönoton kannalta perusteena muutoksen vaikutukset Suomen sotilaalliseen maanpuolustukseen. Erivapaus mahdollistaisi yhtäältä laajan reservimme ampumataitojen säilyttämisen riittävällä tasolla ja toisaalta useiden omien ammuntalajiemme säilymisen ja jatkumisen.